

MVCRX033OPAA
prvotní identifikátor

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV-100701-5/ODK-2016

Praha 17. srpna 2016

Liberecký kraj
U Jezu 642/2a
461 80 Liberec 2

prostřednictvím datové schránky

Upozornění na nezákonnost

Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly (dále jen „Ministerstvo vnitra“), jemuž přísluší výkon dozoru nad právními akty krajů vydanými v samostatné působnosti a kontrola výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům krajů dle ustanovení § 81 a násl. zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“), obdrželo dne 10. srpna 2016 požadované podklady od Libereckého Kraje k prověření zákonnosti usnesení Rady Libereckého kraje č. 767/16/RK ze dne 3. května 2016. Předmětným usnesením Rada Libereckého kraje v rámci výkonu své kompetence podle ustanovení § 59 odst. 2 písm. j) zákona o krajích přijala změnu stanov obchodní společnosti Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a. s., ve které je Liberecký kraj jediným akcionářem.

Jak jste byli již informováni dopisem Ministerstva vnitra ze dne 21. července 2016, č. j. MV-100701-3/ODK-2016, zákon o krajích rozděluje ve vztahu k právními osobám založeným nebo zřízeným krajem kompetence mezi zastupitelstvo kraje a radu kraje. Podle ustanovení § 35 odst. 2 písm. k) zákona o krajích je zastupitelstvu vyhrazeno *rozhodovat o založení a rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakladací smlouvy a stanovy, rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách*. Radě kraje je pak vyhrazeno podle ustanovení § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích *vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právními osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů*

a stanovení jejich platu a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě a podle ustanovení § 59 odst. 1 písm. j) zákona o krajích rozhodovat ve věcech kraje jako jediného společníka obchodní společnosti.

Zastupitelstvo je vrcholným orgánem každého územního samosprávného celku. Jedná se o jediný orgán, který zná Ústava České republiky (srov. článek 101 Ústavy České republiky). Jakékoliv omezení kompetencí zastupitelstva ve prospěch jiného orgánu územního samosprávného celku tak musí být založeno zákonem a v případě několika možných interpretačních přístupů daných omezení je vždy, s ohledem na zmíněnou ústavní roli zastupitelstva, preferovat výklad ve prospěch zastupitelstva územního samosprávného celku.

Výše uvedeným prizmatem je též třeba nahlížet na uvedená ustanovení zákona o krajích ve vztahu k problematice změn stanov obchodních společností vlastněných krajem. Je zjevné, že zákon o krajích svěřuje výslovně zastupitelstvu kraje provedení zakladatelského jednání (založení obchodní společnosti, schválení zakladatelského právního jednání a schválení stanov) podle ustanovení § 35 odst. 2 písm. k). Podle argumentu logického výkladu práva *a maiore ad minus* je zastupitelstvo kraje oprávněno v rámci své vyhrazené pravomoci schvalovat též změny zakládacích dokumentů právnických osob (samozřejmě včetně stanov). To znamená, že pokud je zastupitelstvo kraje oprávněno rozhodnout o založení/zrušení právnické osoby a o schválení jejich zakládacích dokumentů, lze logickým výkladem dovodit, že do vyhrazené kompetence zastupitelstva kraje náleží též rozhodování o změně a následné schválení změny zakládacího dokumentu. Výjimka z tohoto pravidla by musela být explicitně stanovena zákonem. Výše uvedený právní výklad odpovídá též závěrům komentářové literatury ve vztahu k (obdobně koncipované) úpravě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů [srov. Vedral, J., Váňa, L., Břeň, J., Pšenička, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 473].

K opačnému výkladu nesměruje podle názoru Ministerstva vnitra ani ustanovení § 59 odst. 1 písm. j) zákona o krajích svěřující radě kraje výkon rozhodovacích kompetencí jediného společníka obchodní společnosti. Podle setrvalého názoru Ministerstva vnitra nelze ustanovení § 59 odst. 1 písm. j) zákona o krajích chápat jako *lex specialis* vůči právní úpravě vyhrazených kompetencí

zastupitelstva kraje. Předně, s ohledem na shora uvedené ústavní principy, by musela být výluka z vyhrazené kompetence zastupitelstva kraje stanovena výslovně přímo v úpravě dané vyhrazené kompetence zastupitelstva kraje. Z ustanovení § 35 odst. 2 písm. k) zákona o krajích však nijak nevyplývá, že by zákonodárce upravoval kompetenční výjimku pro zastupitelstvo kraje ve vztahu k obchodním společnostem, ve kterých úkoly valné hromady plní jediný společník (akcionář). K tomuto je možno odkázat na konstrukci ustanovení § 35 odst. 2 písm. l) zákona o krajích, kde je výjimka pro takové obchodní společnosti výslovně zmíněna.

Ustanovení § 59 odst. 1 písm. j) zákona o krajích je především nutno považovat za deklaratorní a v zásadě nadbytečné ustanovení doplňující ustanovení § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích. Skutečnost, že ve společnostech s jediným společníkem (akcionářem) plní tento společník funkci nejvyššího orgánu, vyplývá (a vyplývala) z předpisů práva soukromého (viz ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech / zákon o obchodních korporacích/). Svěření této kompetence v rámci orgánů kraje radě kraje by pak bylo dovoditelné již z ustanovení § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích. Obdobný závěr o povaze předmětného ustanovení je možno opřít též o komentářovou literaturu k zákonu o obcích, kde je v rámci úpravy vyhrazených povinností rady obce konstruována právní úprava v zásadě totožným způsobem. V komentářové literatuře se k tomuto uvádí: *„Rada obce rozhoduje dále ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, jde vlastně o speciální ustanovení ve vztahu k písm. b) a současně ustanovení svým způsobem nadbytečné. S tímto ustanovením souvisí např. § 132 odst. 1 ObchZ, který stanoví, že má-li společnost s ručením omezeným jediného společníka, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento společník.“* [srov. Vedral, J., Váňa, L., Břeň, J., Pšenička, S. *Zákon o obcích (obecní zřízení). Komentář.* 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 530].

Z vyjádření a podkladů zaslaných Libereckým krajem nevyplývá, že by Zastupitelstvo Libereckého kraje se změnou stanov vyjádřilo souhlas.

S ohledem na výše uvedené tak Ministerstvo vnitra shledalo usnesení Rady Libereckého kraje č. 767/169/RK ze dne 3. května 2016 v rozporu s ustanovením § 35 odst. 2 písm. k) zákona o krajích.

Nápravu rozporného usnesení se zákonem doporučuje Ministerstvo vnitra zjednat jeho zrušením.

V této souvislosti si Vás dovoluujeme požádat o vyjádření k předmětné věci a zároveň si Vás také dovoluujeme požádat o informaci k výše uvedenému číslu jednacímu odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, a to s termínem doručení **do 31. srpna 2016**, jakým způsobem budete v dané situaci postupovat.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Mgr. Bc. Veronika Mrázová
tel. č.: 974 816 615
e-mail: veronika.mrazova@mvcr.cz